

Komunikat prasowy i Pakiet informacyjny dla prasy

**Cykl debat wokół „podejścia Wrzesińskiego”
do walki z ubóstwem i wykluczeniem
od 19 do 23 lutego 2007r. - Kielce, Kraków i Warszawa**

Drogi wolności i godności

**Najubożsi partnerami w budowaniu demokracji - walka z ubóstwem
i wykluczeniem śladem ojca Józefa Wrzesińskiego**

Pod patronatem

Partnerzy

**Stowarzyszenie Przyjaciół
Międzynarodowego Ruchu
ATD Czwarty Świat w Polsce**
www.atd.org.pl

13.02.2007

Komunikat prasowy

Zapraszamy do udziału w cyklu debat odbywających się pod hasłem :

„ Drogi wolności i godności

**Najubożsi partnerami w budowaniu demokracji - walka z ubóstwem i
wykluczeniem śladem ojca Józefa Wrzesińskiego”**

od 19 do 23 lutego 2007r. - Kielce, Kraków i Warszawa

W lutym 2007 minie dwadzieścia lat od przyjęcia przez francuską Radę Ekonomiczno-Społeczną raportu „Skrajne ubóstwo a niestabilność ekonomiczno-społeczna” pod redakcją księdza polskiego pochodzenia, ojca Józefa Wrzesińskiego, założyciela Ruchu ATD Czwarty Świat.

Raport określa nędzę jako pogwałcenie praw człowieka oraz ogłasza, że nie można zwalczyć nędzy bez jednoczesnego uznania najbiedniejszych za partnerów.

Kilka miesięcy później, 17 października 1987, w Paryżu, na apel Ojca Józefa Wrzesińskiego odpowiada ponad 100 000 osób, które wyrażają potrzebę zjednoczenia się dla respektowania praw człowieka. To wydarzenie spowodowało, że data 17 października zostaje oficjalnie uznana przez ONZ jako Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem.

Z tej okazji Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat organizuje w Polsce cykl debat wokół koncepcji Józefa Wrzesińskiego dotyczącej uczestnictwa w życiu społecznym.

Jednym z głównych prelegentów będzie Jean-Claude Caillaux, filozof i teolog, stały wolontariusz ATD Czwarty Świat, autor wielu publikacji , m. in. „Joseph Wresinski – un défi pour la dignité de tous” [„Józef Wrzesiński – wezwanie do poszanowania godności każdego”], wyd. Desclée de Brouwer, 1999.

Inicjatywa ta jest możliwa dzięki wsparciu licznych partnerów, między innymi : Ambasady Francuskiej, Miasta Kielce, miesięcznika Więź, Instytutu Francuskiego w Warszawie, Fundacji Kazimierza Pułaskiego, KIK Warszawa, Collegium Civitas, MOPR Kielce, Domu Środowisk Twórczych,... oraz mediów.

Cykl spotkań będzie także okazją do rozpowszechnienia w Polsce **międzynarodowego apelu „Wykorzenie skrajnego ubóstwa drogą do pokoju - Deklaracja Solidarności”**. Celem jest zebranie miliona podpisów przed następnym międzynarodowym dniem walki z ubóstwem, który będzie obchodzony 17 października 2007. Patrz www.atd.org.pl

Kontakt w Warszawie : Pierre Klein: atd-warszawa@neostrada.pl –0505.222.609
(kontakt w języku angielskim , francuskim lub niemieckim)

Kontakt w Kielcach : Anna Slezniak : atdczwartyswiat@wp.pl – 0668 045 345

Program cyklu debat

„ Drogi wolności i godności

Najubożsi partnerami w budowaniu demokracji - walka z ubóstwem i wykluczeniem śladem ojca Józefa Wrzesińskiego”

-----> Kielce

>> **Poniedziałek, 19 lutego o godz. 11:00 :**

Dom Środowisk Twórczych – Ul Zamkowa 5

„Szansa dla rodzin zagrożonych” - Dialog na postawie doświadczeń Ruchu ATD Czwarty Świat.

>> **Poniedziałek, 19 lutego o godz. 17:00 :**

Dom Środowisk Twórczych – Ul Zamkowa 5

Spotkanie promocyjne książeczki „Germaine” - Ta mała książeczka to historia wspólnej drogi jaką przeszły dziewczynka z Nowego Orleanu, Germaine Russel oraz wolontariuszka Maryvonne Caillaux.

>> **Wtorek, 20 lutego o godz. 16:30 :**

Wykład oraz debata w Seminarium Duchownym - Ul.Jana Pawła II

„Spotkanie z najslabszymi jako źródło nowej duchowości”

-----> Kraków

>> **Środa, 21 lutego od 18:30 do 19:00 :**

spotkanie – Kościół Braci Mniejszych Kapucynów, ul. Loretańska 11

„Spotkanie z najslabszymi jako źródło nowej duchowości” - Świadectwo Jean Claude Caillaux - na podstawie doświadczeń z pracy wolontariusza Ruchu ATD Czwarty Świat i teologa

-----> Warszawa:

>> **Czwartek, 22 lutego o 18:00 :**

debata w Instytucie Francuskim (Ul.Senatorska 38)

„Najubożsi partnerami w demokracji”Refleksje wokół idei ojca Józefa Wrzesińskiego

>> **Piątek, 23 lutego o 18:00 :**

spotkanie – KIK Warszawa (Ul. Oboźna 7 lokal 55)

„Spotkanie z najslabszymi jako źródło nowej duchowości

Kontakt w Warszawie : Pierre Klein: atd-warszawa@neostrada.pl –0505.222.609
(kontakt w języku angielskim , francuskim lub niemieckim)

Kontakt w Kielcach : Anna Slezniak : atdczwartyswiat@wp.pl – 0668 045 345

Informacje dodatkowe :

- 1 – O Ojca Józefa Wrzesińskiego
 - 2 – Myśli Ojca Józefa Wrzesińskiego
 - 3 – O książeczki „Germaine”
 - 4 – Cykl spotkań z Jean-Claudem Caillaux
 - 5 – O Ruchu ATD Czwarty Świat
 - 6 – Tekst Apelu : „Wykorzeniene skrajnego ubóstwa drogą do pokoju - Deklaracja solidarności”
-

1 – OJCIEC JÓZEF WRZESIŃSKI (1917-1988)

„W wymiarze międzynarodowym „Podejście Wrzesińskiego” stanowi ważną deklarację społeczną. Jest to próba zmobilizowania ogromnego potencjału społecznego w programie, którego współtwórcami są biedni. Naczelną zasadą powinno być, że zwalczanie ubóstwa jest zarówno obowiązkiem społeczeństwa oraz prawem najuboższych. Wolność od ubóstwa jest prawem, które jest realizowane tylko wtedy, kiedy każdy z nas, zarówno bogaty jak i biedny współdziała ze sobą. Takie przesłanie niesie ze sobą „Podejście Wrzesińskiego.”

Lord Scarman, OBE (Oficer Orderu Imperium Brytyjskiego), 1991

Znany brytyjski prawnik Lord Scarman prowadził śledztwo w związku z zamieszkami w londyńskiej dzielnicy Brixton w 1981. Zmarł w 2004.

W ubogim domu w Angers we Francji, **12 lutego 1917** roku, przychodzi na świat Józef Wrzesiński. Jego ojciec jest Polakiem, a matka Hiszpanką.

W Soissons, 29 czerwca 1946 Józef Wrzesiński przyjmuje święcenia kapłańskie. Przez dziesięć lat jest proboszczem w wiejskiej parafii. W 1956 roku dostaje od biskupa propozycję dołączenia do obozowiska dla bezdomnych w Noisy-le-Grand pod Paryżem.

14 lipca 1956 Ojciec Józef dołącza do 252 rodzin, które mieszkają w obozowisku. Przeżywa prawdziwy szok. Później napisze: "Tego dnia wszedłem do świata udręki". Od tego momentu walczy o uznanie dla tego ludu, który poszukuje swojej godności oraz posiada niepowtarzalne oraz niezbędne dla społeczeństwa doświadczenia i wiedzę.

"Prześladowała mnie myśl, że te rodziny nie wyjdą z nędzy tak długo jak nie zostaną uznane jako całość, jako lud, tam, gdzie decydują o tym inni ludzie. Przynależę sobie, że jeżeli zostanę, to zrobię wszystko, żeby te rodziny mogły wstąpić na schody Watykanu, Pałacu Elizejskiego, ONZ..."

W Noisy-le-Grand zaproponuje rodzinom stworzenie przedszkola i biblioteki. "To nie żywności i odzieży potrzebują ci ludzie, lecz szacunku i uniezależnienia się od dobrej woli innych." Powstają, więc: kaplica, warsztaty dla młodzieży i dla dorosłych, pralnia, salon piękności dla kobiet...

Wraz z rodzinami z Noisy-le-Grand Ojciec Józef Wrzesiński zakłada stowarzyszenie "Aide à Toute Détresse" (ATD), co znaczy 'Pomoc wobec każdego nieszczęścia'. Jest pewien, że: "Nędza jest wytworem człowieka i tylko człowiek może ją unicestwić." Mężczyźni i kobiety z różnych stron zaczęli do niego dołączać. Niektórzy wybrali zaangażowanie się z najuboższymi. Tak powstaje wolontariat Ruchu ATD Czwarty Świat.

Od 1979, jako członek francuskiej Rady Ekonomiczno-Socjalnej, Ojciec Józef Wrzesiński pracuje nad raportem dotyczącym ważkich następstw społecznych i politycznych ubóstwa w Europie i na świecie: **"Skrajne ubóstwo a niestabilność ekonomiczno-społeczna"**, który zostaje przyjęty 11 lutego 1987 r. Raport określa nędzę jako pogwałcenie praw człowieka oraz ogłasza, że nie można zwalczyć nędzy bez jednoczesnego uznania najbiedniejszych za partnerów.

Kilka miesięcy później, **17 października 1987**, w Paryżu, na apel Ojca Józefa Wrzesińskiego odpowiada ponad 100 000 osób, które wyrażają potrzebę zjednoczenia się dla respektowania praw człowieka. Spotykają się na paryskim placu Trocadéro, w miejscu, gdzie została podpisana Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Z tego dnia ma miejsce odsłonięcie płyty pamiątkowej, która głosi, że najbiedniejsi są kreatorami braterskiej społeczności. Zapisano na niej apel Ojca Józefa: **"Tam, gdzie ludzie są skazani na życie w nędzy, łamane są Prawa Człowieka. Jednoczenie się dla ich poszanowania jest najświętszym obowiązkiem."**

To wydarzenie spowodowało, że data 17 października zostaje oficjalnie uznana przez ONZ jako **Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem**. (www.oct17.org)

14 lutego 1988 Ojciec Józef Wrzesiński umiera i zostaje pochowany w Méry-sur-Oise (Val d'Oise, Francja), tam, gdzie znajduje się międzynarodowe centrum Ruchu ATD Czwarty Świat. Odtąd jego nazwisko jest łączone z wyzwoleniem najuboższych, bowiem przez całe życie był jednym z nich. Wszystkie publikacje i notatki są zebrane w Domu Joseph Wresinski w Baillet-en-France (Val d'Oise, France).

2 - Myśli Ojca Józefa Wrzesińskiego

„Nie będziemy czekać na wprowadzenie zmian gospodarczych po to, żeby stanąć po stronie biednych. Jeżeli zmiany są przeprowadzane bez biednych i bez brania pod uwagę ich doświadczeń nie przyniosą skutku.

Przeniesiona do nowego społeczeństwa, nędza nie zniknie jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki. Aby się od niej uwolnić, musimy dokonać przebudowy obecnego społeczeństwa. W innym wypadku nędza pozostanie wpisana w jego strukturę. "

wstęp do „Paszport dla społeczeństwa demokratycznego zbudowanego na prawach człowieka”, wrzesień 1987

"Najubożsi mówią, nam często, że największym nieszczęściem nie jest być głodnym, nie umieć czytać, ani nawet pozostać bez pracy. Najstraszliwszym nieszczęściem jest nie liczyć się wcale, do tego stopnia, że nawet nikt nie wie o twoich cierpieniach. Najgorsza jest pogarda. Ta pogarda trzyma cię z dala od twoich praw, ona sprawia, że świat lekceważy to czym ty żyjesz i ocenia cię jako niezdolnego do podejmowania odpowiedzialności. Największym nieszczęściem nędzarza to, to że traktuje się go przez całe życie jak przedmiot." (1987)

„Żaden człowiek, w żadnej części świata nie może cieszyć się pełnią swego człowieczeństwa tak długo, jak długo nędza okalecza niektórych z jego braci. A każdy człowiek, niezależnie od tego, w co wierzy, staje się w pełni człowiekiem dopiero wtedy, gdy uczyni najbiedniejszych pierwszymi ze swych braci. Każdy człowiek, w głębi serca wie o tym. I powołaniem każdego człowieka jest starać się wykorzenić nędzę z oblicza świata.” (1964)

„Przypominam sobie, jak przyśli do nas wydrzeć mojej matce pianino, które odziedziczyła po jakiejś ciotce. Przysłano je z Hiszpanii i mama bardzo chciała je zachować. Może któreś z jej dzieci pokochałoby muzykę i to pianino pomogłoby mu wybrać tę drogę? Tak więc stało u nas, a jego nogi zagłębiały się pomału w podłogę przeżartą przez robaki. A potem przyszedł czas, kiedy zaczęto mówić wokół nas : „Skoro ci ludzie mają pianino, to widocznie mają pieniądze i nie warto im udzielać pomocy”. I dlatego moja matka zmuszona była je sprzedać za jakąś śmieszna sumę. **W zamian za pomoc, sprzedała nadzieję.** Z tym pianinem pieściła nadzieję na lepszą przyszłość mojej małej siostrzyczki. To był jej sposób kochania dzieci i wyrażania im swojej miłości. Wydarto go jej, w imię pomocy dla ubogich. Jeżeli uda się nam przekazać takie fakty w telewizji, umożliwimy ludziom zrozumienia tego, co to znaczy być biednym”

„**Przyjaciele, powierzam każdemu z Was to pytanie:** Czy naprawdę jestem kowalem wspólnej Europy? Czy to co czynię, myślę, proponuję, umożliwi stworzenie Europy, w której najubożsi nareszcie zostaną wyzwoleni? Czy pozwala na urzeczywistnienie Europy Praw Człowieka?” (1987)

3 – O książeczki „Germaine”

Ta mała książeczka to historia wspólnej drogi jaką przeszły dziewczynka z Nowego Orleanu, Germaine Russel oraz wolontariuszka Ruchu ATD Czwarty Świat, Maryvonne Caillaux.

Germaine jest w sytuacji beznadziejnej, a Maryvonne nie jest dobrą wróżką, która przynosi złote pantofelki. Ruch ATD Czwarty Świat nie ma środków materialnych, by zapewnić godny byt rodzinie Germaine. Maryvonne ma tylko serce, doświadczenie i pragnienie, by być blisko.

Maryvonne i Germaine połączyła biblioteka uliczna. Germaine i Maryvonne uczą nas w jaki sposób biblioteka uliczna może być źródłem wiedzy o sobie samym oraz o świecie, dać chwilę wytchnienia od codziennych trosk oraz inspirować do działania.

Po nim następuje dokument przedstawiający jedno z działań Ruchu ATD Czwarty Świat w wielu krajach i na wielu kontynentach, a mianowicie biblioteki uliczne.

Ukończywszy studia w Akademii Sztuk Pięknych, Maryvonne Caillaux została w 1982 roku stałą wolontariuszką Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat. Jest matką pięciorga dzieci. Pracując z dziećmi i dorosłymi, była odpowiedzialna za wiele projektów kulturalnych w regionie paryskim, Caen, Paryżu, Stanach Zjednoczonych. Obecnie koordynuje pracę na temat rodziny w tonie Ruchu ATD Czwarty Świat we Francji. Po napisaniu „Germaine” opublikowała w 2006 roku „Rodzina, mimo wszystko – Refleksje na temat rodziny”(« Contre vents et marées. Réflexions sur la famille »). Ta ostatnia publikacja to rezultat dwuletniej pracy z osobami żyjącymi w wielkiej biedzie. Podczas tego projektu uczestnicy spróbowali odpowiedzieć na takie pytania jak : „czym jest rodzina ?” „jakiego wsparcia potrzebuje ?”

To dzięki Terelizie Braun i innym członkom grupy ATD Czwarty Świat z Kielc historia Germaine została przetłumaczona na język polski. Tereliza Braun jest związana z Międzynarodowym Ruchem ATD Czwarty Świat od ponad 25 lat. Wraz z innymi osobami współtworzy Ruch w Kielcach i w Polsce. W 1999 przetłumaczyła na polski biografię Ojca Józefa Wrzesińskiego, założyciela Ruchu ATD Czwarty Świat.

Dorota Lachowska dokonała bezpłatnego tłumaczenia tekstu "Germaine".

4 - Cykl spotkań z Jean-Claudem Caillaux

Jean Claude Caillaux, ojciec 5 dzieci, wraz z żoną od 1982r. są permanentnymi wolontariuszami Ruchu ATD Czwarty Świat. Początkowo pracował we Francji, potem spędził cztery lata w Nowym Orleanie i rok w Madrycie. Obecnie mieszka w Paryżu, gdzie zajmuje się osobami żyjącymi na ulicy. Filozof, teolog i biblista, jest autorem wielu książek i artykułów o księdzu Józefie Wrzesińskim.

Oto kilka refleksji, jakimi dzieli się z nami Jean Claude Caillaux, przed spotkaniami w Polsce:

O myśli Ojca Józefa Wrzesińskiego...

Ludzie nie pozostają obojętni wobec nędzy i towarzyszącej jej przemocy. Starają się na nie odpowiedzieć pomagając jak potrafią..., ale są bezradni wobec zjawiska, które zdaje się przybierać coraz większe rozmiary.

Ojciec Józef Wrzesiński, założyciel Ruchu ATD Czwarty Świat (1917-1988), ma nowatorską wizję świata. Nie proponuje recepty, która dawałaby gwarancję skuteczności... Pokazuje, że najuboższy staje się w najwyższym stopniu pytaniem postawionym naszemu człowieczeństwu. Jeśli nie chcemy go słuchać, bardziej jeszcze go izolujemy.

Nędza zostanie pokonana jedynie wówczas, gdy temu, kto jest najsłabszy zostanie przyznane bezwarunkowe pierwszeństwo.

Jest to wymaganie etyczne, adresowane do każdej ludzkiej istoty, bez względu na to, czym się zajmuje i jakie są jej przekonania polityczne, religijne czy jakiegokolwiek inne. Chodzi o człowieka i jego wolę jedności, a więc braterstwa opartego na sprawiedliwości.

Umieścić najsłabszego w centrum to całkowicie odwrócić system wartości: jeśli rzeczywiście w naszym sposobie rozumowania myśl o najuboższych zajmowałaby główne miejsce, wówczas nastąpiłaby zmiana środka ciężkości całego myślenia.

Wejść w takie całkowite odwrócenie perspektywy to chcieć „przekształcić świat na nowo, od dołu”, nie po to jednak, by sprowadzić go do najmniejszego wspólnego mianownika, lecz by wciąż zadawać sobie to pytanie: „Kto z kogo powinien czerpać wzór? Kto posiada doświadczenie życiowe (...) niezbędne do tego, by odnowić świat i jego instytucje?”

Duchowy wymiar myśli Ojca Józefa Wrzesińskiego...

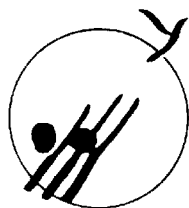
Lektura Ewangelii ukazuje Jezusa bliskiego tym, którzy są niczym dla innych. Tak dalece przyznaje im pierwszeństwo, że całkowicie się z nimi utożsamia: „*To, co uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, mnieście uczynili.*”

Cała Biblia jest pytaniem: „*Co uczyniłeś twojemu bratu?*” A pytanie to prowadzi wierzącego do poznania prawdy o nim samym.

Ojciec Józef Wrzesiński, założyciel Ruchu ATD Czwarty Świat, który sam pochodził ze świata ubóstwa i wiedział, czym jest wstyd i upokorzenie, otworzył drogę duchowości karmiącej się spojrzeniem i życiem najuboższych.

Przez całe życie nie przestawał pytać: „*Co uczyniłeś twojemu bratu? Co jesteś gotów robić i myśleć, by wziąć w całej pełni pod uwagę tego, kto jest zawsze odrzucany, by umieścić go w samym sercu twoich poszukiwań, twojej woli działania i myślenia?*” Bo „*wiedzieć, co sądzą najubożsi jest istotnym sprawdzianem, jest bowiem sprawdzianem tego, czego oczekuje od nas Jezus Chrystus. Najuboższy staje się miarą naszego zaangażowania wobec Boga i Jego planów względem świata*” pisał w jednej ze swoich książek.

5 - Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat

ATD Czwarty Świat jest międzynarodowym ruchem, stawiającym sobie za cel walkę z nędzą i wykluczeniem społecznym. Jest on otwarty na wszelkie przekonania religijne i polityczne. Posiada status konsultacyjny przy UNICEF, UNESCO, ONZ i Radzie Europy.

Skąd wzięła się nazwa ATD Czwarty Świat? ATD to po francusku „Aide à Toute Détresse”, co oznacza „Pomoc wobec każdego nieszczęścia”. Dzisiaj skrót ATD oznacza „A Tous la Dignité”, czyli „godność dla wszystkich”. Czwarty Świat to określenie związane z mało znanym epizodem z czasów rewolucji francuskiej, kiedy to arystokrata Dufourny de Villiers dał biednym głos w swojej publikacji „Kroniki czwartego stanu”. Określenie czwarty świat symbolizuje dążenie całego społeczeństwa, a zwłaszcza osób żyjących w ubóstwie do realizowania pełni swoich praw obywatelskich.

Działalność ATD Czwarty Świat zależy od specyfiki i kultury danego kraju oraz od potrzeb społeczności lokalnych. ATD Czwarty Świat podejmuje starania, by z ludzi najuboższych uczynić najważniejszych partnerów w walce z nędzą i budowaniu świata szanującego godność każdego człowieka. Stara się również ułatwić najuboższym zabranie głosu w publicznej debacie na temat współczesnych problemów społecznych oraz umożliwić im współdecydowanie w kwestiach, które ich bezpośrednio dotyczą.

W Polsce Ruch ATD Czwarty Świat rozpoczął swoją działalność w 1998 roku w Kielcach, od spotkania wolontariuszy z bezdomnymi na dworcu PKP i w noclegowni. Od tego czasu trwają regularne spotkania i coroczne obchody 17 października. W 2002 r. przy dworcu PKP w Kielcach ustawiono krzyż upamiętniający zmarłych bezdomnych. Rok później zorganizowane zostały warsztaty artystyczne w Kałkowie koło Kielc.

W Warszawie ATD Czwarty Świat rozpoczął działalność w 2004 r. W salach Uniwersytetu Warszawskiego odbył się Ósmy Uniwersytet Powszechny, gdzie spotkali się ludzie najubożsi, wolontariusze i politycy z całej Europy, by wspólnie dyskutować o godności człowieka oraz o walce z nędzą i wykluczeniem społecznym.

Obecnie ATD w Warszawie zaprasza grupy dzieci do udziału w międzynarodowym projekcie. Będą one mogły dzielić się pomysłami i marzeniami jak budować przyjaźń i zrozumienie między dziećmi (www.tapori.org)

Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce

Adres korespondencyjny: Gagarina 12 m. 33 25-031 Kielce

Bank Millenium - Nr konta: 38 1160 2202 0000 0000 7346 9569

Grupa ATD Czwarty Świat w **Kielcach** : atdczwartyswiat@wp.pl

Grupa ATD Czwarty Świat w **Warszawie** : atd-warszawa@neostrada.pl

Kontakt ATD Czwarty Świat w **Bydgoszczy** : kontakt-bydgoszcz@atd-fourthworld.org

www.atd.org.pl

Osobno dostępni jest:

**6 – Tekst Apelu : „Wykorzeniene skrajnego ubóstwa drogą do pokoju -
Deklaracja solidarności”**